

MOTÝL

NEŇASYTNÝ

Mary L. Trumpov, PhD.

★ Ako moja rodina vychovala jedného
z najnebezpečnejších ľudí na svete ★

NENÁSYTNÝ

NENÁSYTNÝ

Mary L. Trumfová, PhD.

★ Ako moja rodina vychovala jedného
z najnebezpečnejších ľudí na svete ★

VYDAVATELSTVO MOTÝL

TOO MUCH AND NEVER ENOUGH

Copyright © 2020 by Compson Enterprises LLC
All rights reserved.

Translation © Zuzana Budinská 2020

Cover design © Zuzana Ondrovičová

Cover image © Evan El-Amin/Shutterstock

Photo of Mary L. Trump, PhD. © Avary L. Trump

Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2020

ISBN: 978-80-8164-240-1

*Pre moju dcéru Avary
a môjho otca*

Ak sa duša človeka dostane do temnoty, pácha hriechy.

Vinný nie je ten, kto hriech pácha,
ale ten, kto do duše priniesol temnotu.

Victor Hugo, *Bedári*

Obsah

<i>Poznámka autorky</i>	11
<i>Prológ</i>	13

PRVÁ ČASŤ – KRUTOSŤ NAŠA KAŽDODENNÁ

PRVÁ KAPITOLA	Dom	37
DRUHÁ KAPITOLA	Prvorodený	60
TRETIA KAPITOLA	„Som, ktorý som“	70
ŠTVRTÁ KAPITOLA	Pripravený na odlet	87

DRUHÁ ČASŤ – NA ZLEJ CESTE

PIATA KAPITOLA	Uzemnený	101
ŠIESTA KAPITOLA	Hra s nulovým súčtom	113
SIEDMA KAPITOLA	Ravnobežky	123
ÔSMA KAPITOLA	Úniková rýchlosť	148

TRETIA ČASŤ – KAMUFLÁŽ

DEVIATA KAPITOLA	Umenie pomáhať	181
DESIATA KAPITOLA	Súmrak padá pomaly	210
JEDENÁSTA KAPITOLA	Jediná mena	226
DVANÁSTA KAPITOLA	Katastrofa	236

ŠTVRTÁ ČASŤ – NAJHORŠIA INVESTÍCIA NA SVETE

TRINÁSTA KAPITOLA	Politika – vec osobná	245
ŠTRNÁSTA KAPITOLA	Zamestnanec štátu v príbytku dotovanom štátom	263
<i>Epilóg: Špinavé dedičstvo</i>		279
<i>Podakovanie</i>		285
<i>O autorke</i>		287

Poznámka autorky

Väčšinu tejto knihy som napísala podľa vlastných spomienok, tak, ako si to pamätám. Pri udalostiach a situáciách, kde som nebola osobne prítomná, som sa spoľahla na informácie z rozhovorov (mnohé z nich sú aj nahraté) s členmi rodiny, rodinnými priateľmi, so susedmi a spolupracovníkmi. Niektoré dialógy som vystavala na základe svojich spomienok a toho, čo som sa dozvedela od iných. Išlo mi najmä o to, aby som vystihla ich podstatu a hlavnú myšlienku, mojím zámerom nebolo uviesť ich doslovne tak, ako prebiehali. Pri písaní som vychádzala aj z viacerých právnych dokumentov, výpisov z banky, zo súkromných zápiskov, z rodinných dokumentov, listov, e-mailov, ďalších dokumentov rôznej povahy, z fotografií a iných písomností.

Všeobecné informácie som získala najmä z novín *New York Times*, konkrétne najmä z investigatívneho článku Davida Barstowa, Susanne Craigovej a Russa Buettnera uverejneného 2. októbra 2018. Pomohli mi aj články z novín *Washington Post* a *Politico*, z časopisu *Vanity Fair*, webstránka múzea TWA a kniha Normana Vincenta Peala *Sila pozitívneho myslenia*. Informácie o zábavnom parku Steeplechase som čerpana z webstránky neziskovej organizácie Coney Island History Project (www.coneyislandhistory.org), z novín *Brooklyn Paper* a článku Dany Schulzovej zo 14. mája 2018 na webstránke

www.6sqt.com. Bližší pohľad na „muža nových epizód“ mi ukázal Dan P. McAdams. Za sledovanie a dokumentovanie histórie a informácií týkajúcich sa rodinného biznisu a údajných zločinov Trumpovcov som vďačná už zosnulému Waynovi Barrettovi, Davidovi Cornovi, Michaelovi D’Antoniovi, Davidovi Cayovi Johnstonovi, Timovi O’Brienovi, Charlesovi P. Pierceovi a Adamovi Serwerovi. Moje poďakovanie patrí aj Gwende Blairovej, Michaelovi Kranishovi a Marcovi Fisherovi – no môj otec mal štyridsaťdva, nie štyridsaťtri rokov, keď zomrel.

Prológ

Moje priezvisko sa mi vždy páčilo. Keď som bola v sedemdesiatych rokoch minulého storočia v tábore, kde sme sa učili plachtiť na mori, volali ma Trumpová. Naplňalo ma to hrdosťou, nie však preto, že toto priezvisko sa spájalo s mocou a realitným biznisom (vtedy bola moja rodina mimo Brooklynu a Queensu v podstate ešte neznáma), ale preto, že sa mi niečo páčilo na tom, ako znie. Vtedy som mala šesť rokov, bola som nebojácne a odvážne dievčatko. V osemdesiatych rokoch, keď som bola na univerzite a môj strýko Donald začal týmto priezviskom pomenovávať všetky svoje stavby na Manhattane, som už mala zmiešané pocity.

O tridsať rokov neskôr, 4. apríla 2017, som sedela v tichom vozni vlaku Amtrak (železničná spoločnosť v USA, pozn. prekl.), ktorý smeroval do Washingtonu, D. C. Mala som sa zúčastniť na rodinnej večeri v Bielom dome. Desať dní predtým mi prišiel e-mail, ktorým ma pozývali na narodeninovú oslavu mojich tiet Maryanne, ktorá oslavovala osemdesiatku, a Elizabeth, tá v tom roku dovŕšila sedemdesiatpäť rokov. Ich mladší brat Donald bol pánom Oválnej pracovne od januára toho roku.

Keď som vystúpila na Union Station, ktorej dominujú početné stropné klenby a bielo-čierna mramorová podlaha s typickým dizajnom, prešla som popri nejakom pouličnom

predavačovi. Rozložil tabuľu, na ktorú sa zvyčajne vypisuje najzaujímavejší tovar. Na tejto svietilo moje priezvisko v červenom kruhu prečiarknuté takisto červenou. „VYHOSTITE TRUMPA“, „ZBAVME SA TRUMPA“ a „TRUMP JE ČARODEJNÍK“, čítala som. Nasadila som si slnečné okuliare a pridala som do kroku.

Potom som sa taxíkom odviezla do Donaldovho hotela Trump International Hotel, v ktorom bola v tú noc celá naša rodina. Nahlásila som sa na recepcii a moje kroky smerovali ďalej cez átrium, kde som obdivovala sklenené stropy a modrú oblohu nad sebou. Trojposchodové krištáľové lustre, ktoré viseli z prostredného nosníka trámovej konštrukcie klenúcej sa vysoko nad zemou, svietili mäkkým svetlom. Na jednej strane boli na viacerých miestach umiestnené kreslá, divány a gauče v kombinácii kráľovskej modrej, zvláštnej zelenomodrej a slovinovej farby, oproti nim sa vynímal veľký bar obklopený stolmi a stoličkami. Práve pri tomto bare som sa mala neskôr stretnúť so svojím bratom. Myslela som si, že ten hotel bude pôsobiť neesteticky a prezdobene, no mýlila som sa.

Aj moja izba bola zariadená veľmi vkusne. No svoje priezvisko som videla azda všade a na všetkom. Šampón TRUMP, kondicionér TRUMP, papuče s nápisom TRUMP, kúpacia čiapka TRUMP, leštidlo na topánky TRUMP, súprava na šitie TRUMP a župan s vyšitým priezviskom TRUMP. Otvorila som chladničku, vzala som si fľašu bieleho vína s etiketou TRUMP a do trumpovského hrdla som si z nej naliala asi polovicu. Len tak sa tento zlatý mok mohol dostať do mojich trumpovských žíl a z nich až do centra potešenia v mojom trumpovskom mozgu.

O hodinu neskôr som sa stretla s bratom Frederickom Cristom Trumpom III, ktorého som už od detstva volala Fritz, a s jeho manželkou Lisou. Onedlho sa k nám pripojili ďalší

„účastníci zázjazu“: teta Maryanne, najstaršie z piatich detí Freda a Mary Trumpovcov a uznávaná federálna sudkyňa, strýko Robert, miláčik rodiny, najmladší zo súrodencov, ktorý bol u Donalda zamestnaný ešte v Atlanta City, no potom po vzájomných nezhodách v deväťdesiatych rokoch odišiel, a jeho priateľka, teta Elizabeth, prostredná zo súrodencov, s manželom Jimom, bratranec David Desmond, jediné Maryannino dieťa a Fredov a Marin najstarší vnuk, s manželkou, a niekoľko priateľov mojich tiet. Môj otec Frederick Crist Trump mladší, najstarší zo synov, ktorého všetci volali Freddy, bol jediný zo súrodencov Trumpovcov, ktorý sa na tejto oslave nezúčastnil. Zomrel pred viac ako tridsiatimi piatimi rokmi.

Keď sme boli všetci, nahlásili sme sa u ochranky Bieleho domu, ktorá stála vonku, a bez dlhého premýšľania sme sa ako členovia juniorského univerzitného lakrosového tímu naskladali do dvoch dodávok prezidentského sídla. Jeden zo starších hostí mal trochu problémy pri nastupovaní a ani jednému pasažierovi nebolo príjemné, že sa musí tlačiť s ostatnými na tvrdých sedadlách. Tak mi prišlo na um, prečo nikomu z Bieleho domu nenapadlo poslať aspoň po tety nejakú limuzínu.

Keď sme o desať minút zastavili na príjazdovej ceste pred Južným trávnikom, z búdky pre ochrankárov vyšli dvaja strážnici. Skôr ako nás pustili prednou bránou, skontrolovali spodnú časť auta. Po pár metroch sme sa priviezli k akejsi malej budove pri východnom krídle, kde sme mali prejsť bezpečnostnou kontrolou, a vystúpili sme. Dnu sme išli po jednom, ako čítali naše mená, museli sme odovzdať mobily a kabelky a prejsť cez detektor kovov.

Keď nás už konečne pustili do Bieleho domu, jeho dlhými chodbami sme kráčali vo dvojiciach alebo v trojiciach. Z okien lemujúcich tieto priestory sme obdivovali záhrady a trávniky, na stenách nás zaujali obrazy bývalých prvých dám v životnej

veľkosti. Pristavila som sa pri obraze Hillary Clintonovej a asi minútu som pri ňom bez slova postála. Premýšľala som nad tým, ako sa toto vôbec mohlo stať.

Nikdy mi ani len nenapadlo, že sa budem takto prechádzať v priestoroch Bieleho domu a už vôbec nie za takýchto podmienok. Veď som ani nemala dôvod nad tým uvažovať. Akoby sa mi to len snívalo. Poobzerala som sa. Biely dom pôsobil elegantne, majestátne, veľkolepo a mňa delilo len pár minút od stretnutia so strýkom, jeho obyvateľom, prvýkrát po ôsmich rokoch.

Z tmavej chodby sme sa dostali pod kryté stĺporadie pri Ružovej záhrade a o chvíľu sme už stáli pred dverami Oválnej pracovne. Cez veľké francúzske dvere som videla, že na stretnutí, ktoré práve prebiehalo, sa vedie veľmi čulá diskusia. Viceprezident Mike Pence stál trochu naboku, no Donald, sediaci za stolom z brvien britskej fregaty *Resolute* (tzv. *Resolute Desk*, pozn. prekl.), bol stále v obkolesení predsedu Snemovne reprezentantov Paula Ryana, senátora Chucka Schummera a niekoľkých kongresmanov a členov štábu.

Táto scéna mi pripomenula istú stratégiu môjho starého otca: poskokov si vždy volal k sebe, či už to bolo do kancelárie v Brooklyne, alebo do domu v Queense. A kým on sedel, ostatní stáli okolo neho. V neskorej jeseni roku 1985, keď som prerušila štúdium na Tuftsovej univerzite, som sa raz postavila pred neho a požiadala som ho, aby mi dovolil vrátiť sa do školy. Zdvihol zrak a povedal: „To je poriadna hlúposť. Načo je to dobré? Choď na obchodnú akadémiu a potom môžeš robiť recepčnú.“

„Chcem titul.“ Starý otec z môjho hlasu určite začul aspoň malý náznak hnevu, lebo prižmúril oči a asi na sekundu na mňa pozrel, akoby ma hodnotil. Potom sa mu kútik úst nadvihol v úškrne a zasmial sa. „To nepripadá do úvahy.“

Za pár minút bolo po rozhovore.

Oválna pracovňa bola menšia, než som si myslela, a pôsobila na mňa trochu neosobne. Bratranec Eric a jeho manželka Lara, s ktorou som sa nikdy predtým nestretla, stáli hneď pri dverách. Tak som sa pripomenula: „Eric, zdravím. Som Mary, tvoja sesternica.“

„Veď ja viem, kto si,“ odvetil.

„No, hodný čas sme sa nevideli,“ reagovala som. „Mám taký dojem, že naposledy, keď si bol ešte na strednej.“

Pokrčil plecami: „Hm, je to možné.“ A odkráčal aj s manželkou, ktorú mi ani nepredstavil. Obzrela som sa. Do miestnosti vošli Melania, Ivanka, Jared a Donny a zhromaždili sa okolo Donalda. Ostali stáť, zatiaľ čo on stále sedel na svojom mieste. Mike Pence dianie pozoroval z úzadia z druhej strany pracovne, ústa mal skrivené do akéhosi unaveného úsmevu. Pôsobil na mňa ako ochranca, ktorému by sa každý najradšej vyhol.

Dlho som naňho pozerala, snažila som sa nadviazať očný kontakt, ale zbytočne. Ani na sekundu neobrátil pohľad mojim smerom.

„Prosím všetkých o pozornosť,“ optimistickým tónom zrazu prehovorila fotografka Bieleho domu, útla mladá dáma v tmavom nohavicovom kostýme. „Zoraďte sa, aby sme mohli urobiť nejaké fotografie, predtým ako pôjdeme hore.“ Povedala nám, aby sme sa postavili okolo Donalda, ktorý stále sedel na stoličke za svojim stolom.

Nastavila si fotoaparát: „Raz, dva, tri, úsmev.“

Keď sme sa odfotožovali, Donald vstal a ukázal na zarámovanú čiernobielu fotografiu starého otca, ktorá stála na stolíku za písacím stolom. „Maryanne, táto otcova fotka je skvelá, nemám pravdu?“ Rovnaká bola na bočnom stolíku v knižnici v dome mojich starých rodičov. Starý otec tam bol ešte mladý,

s redšími tmavými vlasmi a fúzmi. Pôsobil prísne ako veliteľ. Tento výraz bol jeho typickým poznávacím znakom, až kým sa neprejavila demencia. Každý z nás ho videl hádam tisíckrát.

„Možno by nebolo zlé dať si sem aj maminu fotografiu,“ navrhla Maryanne.

„To je skvelý nápad,“ súhlasil Donald, akoby to jemu samému nikdy nenapadlo. „Doneste mi niekto voľajakú maminu fotku.“

V Oválnej pracovni sme strávili ešte niekoľko minút, až kým sme sa nevystriedali pri jeho povestnom písacom stole. Môj brat ma odfotografoval, ako za ním sedím, a keď som si tú fotografiu neskôr pozrela, všimla som si, že starý otec akoby sa za mnou vznášal ako duch.

* * *

Keď sme vyšli z Oválnej pracovne, pripojil sa k nám historik Bieleho domu a pokračovali sme na prvé poschodie do rezidenčného komplexu, kde tradične býva prezidentova rodina. Mal nám urobiť prehliadku a potom mala nasledovať večera. Keď sme vyšli hore schodmi, naše kroky viedli najprv k Lincolnovej izbe. Narýchlo som nazrela dovnútra a neverila som vlastným očiам – na nočnom stolíku ležalo spoločne zjedené jablko. Ako nám historik rozprával príbehy o tom, čo všetko sa v tejto izbe kedysi dialo, Donald niekoľkokrát roztržito poznamenal: „Odvtedy, ako tu býval George Washington, to tu nikdy nevyzeralo lepšie.“ Historik bol natoľko zdvorilý, že ani slovom nespomenul, že táto rezidencia v časoch Georgea Washingtona ešte neslúžila svojmu súčasnému účelu. Naša skupinka sa chodbou presunula k prezidentovej súkromnej pracovni, takzvanej Treaty Room, a do oficiálnej jedálne.

Donald stál vo dverách a vítal hostí. Bola som jedna z posledných. Ešte som ani nestihla otvoriť ústa na pozdrav, už ma aj

zbadal, ukázal na mňa s prekvapeným výrazom v tvári a poznamenal: „Presne teba som tu chcel mať.“ Takéto frázy používal vždy, keď chcel človeka očariť. Mal neskutočný talent povedať pri akejkoľvek príležitosti presne to, čo mal a čo sa očakávalo. Teraz to bolo o to obdivuhodnejšie, lebo som vedela, že to nie je pravda. Roztiahol ruky a prvýkrát v živote ma objal.

Jedáleň ma na prvý pohľad zaujala svojou krásou a eleganciou: dokonale vyleštené tmavé drevo nábytku, luxusné prestieranie, ručne písané kartičky s menami na stole a menu (príloha s listami hlávkového šalátu, zemiaková kaša – tradícia trumpovskej rodiny – a wagyu steak). Všimla som si aj zasadací poriadok. V našej rodine vždy platilo, že každý dokáže svoje postavenie odhadnúť podľa toho, kde pri stole sedí, no mne to neprekážalo: všetci tí, s ktorými som dobre vychádzala – brat, švagriná, Maryannina nevlastná dcéra a jej manžel –, sedeli pri mne alebo blízko mňa.

Každý z čašníkov niesol fľašu červeného a bieleho vína. Naozajstného vína, nie trumpovského. Nečakala som to. Na našich rodinných oslavách sa nikdy nepodával alkohol. Keď sme boli u starých rodičov, na stole bola jedine kola a jablkový džús.

Boli sme asi v polovici večere, keď do jedálne zrazu vošiel Jared. „Ale, ale,“ nadšene poznamenala Ivanka a zatlieskala, „Jared sa vrátil z cesty po Strednom východe.“ Akoby sme ho pred chvíľkou neboli videli v Oválnej pracovni. Prešiel k manželke, letmo ju pobožkal na líce a potom sa naklonil k Donaldovi, ktorý sedel pri Ivanke. Niečo si šepkali pekných pár minút. A potom Jared zmizol. Nikoho iného si nevšimol, nikoho neprivilal, dokonca ani tety. Len čo prekročil prah jedálne, Donny vyskočil zo stoličky a utekal za ním ako natešené šteniatko.

Keď sa podával dezert, Robert sa postavil s pohárom vína v ruke. „Je nesmierna česť byť tu s prezidentom Spojených